

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-613378-I/09/MK

00-090 Warszawa   Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 1.06 2009 r. r.

**Pani
Marta Abramowicz
Prezes
Kampania Przeciw Homofobii
ul. Żelazna 68
00-866 Warszawa**

Szanowna Pani Prezes,

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 marca 2009 r., działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich uprzejmie informuję, że po zapoznaniu się ze skargą Stowarzyszenia Kampania Przeciw Homofobii (KPH), dotyczącą treści wystąpienia Pana Wojciecha Cejrowskiego w dniu 24 marca 2009 r. podczas spotkania ze studentami zorganizowanego przez Akademicki Klub Myśli Społeczno-Politycznej *Vade Mecum* w auli Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II, Rzecznik podjął przedstawioną sprawę.

W dniu 17 kwietnia 2009 r., działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz.147 ze zm.), Rzecznik zwrócił się do Rektora KUL z prośbą o udostępnienie zapisu wspomnianego wyżej spotkania, celem weryfikacji doniesień medialnych (publikacje „Dziennika”, „Dziennika Wschodniego”, serwisu „Pardon.pl”), co do użycia „mowy nienawiści wobec osób homoseksualnych i nawoływania do przemocy wobec mężczyzn homoseksualnych”. Przesłany w dniu 24 kwietnia 2009 r. materiał filmowy przedstawia jedynie konferencję prasową oraz krótkie fragmenty każdej z dwóch wygłoszonych przez Pana W. Cejrowskiego prelekcji. Nagranie nie zawiera wypowiedzi przytoczonych w załączonych przez KPH do skargi do Rzecznika artykułach. Ocena może być zatem dokonana jedynie w oparciu o cytaty zawarte w tych publikacjach.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż na tle przedstawionej sprawy powstają trudności co do możliwości określenia, czy poprzez swoje wypowiedzi Pan W. Cejrowski w istocie nadużył gwarantowanej przez Konstytucję RP wolności wyrażania poglądów i wypowiedzi. Trzeba jednak przy tym zaznaczyć, że wolność słowa jest fundamentem państwa demokratycznego. W pluralistycznym społeczeństwie swoboda wypowiedzi nie może być ograniczona tylko do informacji i poglądów, które są odbierane jako nieobraźliwe lub neutralne, lecz odnosi się także do tych, które obrażają lub wprowadzają niepokój (zob.

orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka). Artykułowanie odmiennych ocen określonych zjawisk czy postaw nie może być więc reglamentowane.

Granice wolności wypowiedzi wyznaczają przepisy prawa karnego. Warto przy tym podkreślić, że zgodnie z art. 304 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U z 1997 nr 89, poz. 555 z późn. zm.), każdy dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Ochrony dóbr osobistych, które mogą doznać uszczerbku w wyniku stwierdzenia przez zainteresowanego nadużycia wolności słowa, można natomiast poszukiwać na drodze postępowania przed właściwym sądem cywilnym.

Pragnę zapewnić, iż zgodnie z informacjami przedstawianymi podczas cyklicznych spotkań Rzecznika z organizacjami społecznymi przeciwdziałającymi dyskryminacji lesbijek, gejów, osób biseksualnych i transpłciowych (LGBT), zagadnienie zapewnienia przestrzegania konstytucyjnej zasady równego traktowania i zakazu dyskryminacji z jakiegokolwiek przyczyny, jest jednym z priorytetów w działalności Rzecznika Praw Obywatelskich. Rzecznik kilkakrotnie występował w związku z zarzutami homofobicznej mowy nienawiści, której miały dopuścić się osoby pełniące funkcje publiczne. Tego rodzaju wypowiedzi pojawiające się w debacie publicznej nie powinny bowiem mieć miejsca.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwzględniając zgłaszane skargi dotyczące niewystarczającej ochrony prawnej w tym zakresie oraz prawo i zalecenia organizacji międzynarodowych, których Polska jest członkiem, Rzecznik w dniu 8 maja 2009 r. skierował wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o rozważenie możliwości podjęcia prac legislacyjnych mających na celu postulowaną przez organizacje społeczne nowelizację Kodeksu karnego (art. 119 § 1, art. 256, art. 257). Być może zmiana obowiązujących regulacji zapewni skuteczniejszą ochronę praw i wolności członków mniejszości narażonych na zachowania o charakterze dyskryminacyjnym.

Mam nadzieję, że działania Rzecznika przyniosą oczekiwane również przez KPH rezultaty.

Zał.: 1

Z poważaniem

/-/ Mirosław Wróblewski

Dyrektor Zespołu Prawa

Konstytucyjnego i Międzynarodowego